

บทส่งท้าย

จากการศึกษาศิลปะการดนตรีในเอเชียอาคเนย์ระดับอุดมศึกษา พบว่า ทั้งในด้านรูปแบบของเครื่องดนตรี วงดนตรี บทเพลง และบทบาทหน้าที่ของดนตรีที่ปรากฏอยู่ในวิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่นนั้นมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตนที่บรรพบุรุษแต่ละท้องถิ่นได้สร้างสรรค์ สั่งสม และมีการเคลื่อนย้ายถ่ายเทระหว่างกันและกันมาตลอดเวลา ในฐานะเครือข่ายทางวัฒนธรรม หรือผลกระทบทางสังคม เศรษฐกิจการค้า ศาสนา การเมืองการปกครอง มีการสร้างอัตลักษณ์ดนตรีที่โดดเด่นในดินแดนนั้นที่ควรค่าแก่การเรียนรู้และชื่นชม เช่น ปี่พาทย์ไทย พิณเปียดเขมร เสพม โหรีลาว กามลันอินโดนีเซีย แซงแวงพม่า กุลินตังฟิลิปปินส์ โนบัตมาเลเซีย เป็นต้น ดนตรีเหล่านี้มีการถ่ายโยงประสมประสานกันมาตั้งแต่ยังไม่มีการแบ่งอาณาเขตทางการเมืองชัดเจนดังเช่นในปัจจุบันนี้ และถึงแม้จะมีเส้นเขตแดนก็หาใช่จะเป็นอุปสรรคในการแลกเปลี่ยนทางศิลปวัฒนธรรมไม่ ดังเช่นทุกวันนี้ก็ยังคงมีการถ่ายโอนรูปแบบทางดนตรีกันอยู่อย่างไม่รู้ตัว แต่ในขณะเดียวกันดนตรีเอเชียอาคเนย์ก็กำลังประสบวิกฤตการณ์ที่อิทธิพลทางดนตรีตะวันตก ดนตรีสมัยนิยม และเทคโนโลยีสมัยใหม่แพร่กระจายเข้ามาในดินแดนแถบนี้อย่างไม่หยุดยั้ง ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาวะความสูญสลายและเปลี่ยนแปลงของดนตรีตลอดจนวิถีชีวิตของผู้คนในเอเชียอาคเนย์มากเช่นกัน

นับตั้งแต่องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม (UNESCO) แห่งสหประชาชาติ และองค์การอาเซียน (ASEAN) ตลอดจนผู้นำรัฐบาลในแต่ละประเทศได้หันมาให้ความสนใจ ใฝ่สนใจสนับสนุนและส่งเสริมงานทางด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น มีนโยบายสนับสนุนในการอนุรักษ์และเผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้านของแต่ละประเทศมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับแนวทางการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การใช้กระบวนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การฟื้นฟูงานวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างจริงจัง ที่มีผลเอื้อต่อการส่งเสริมดนตรีเพื่อการท่องเที่ยวและเพื่อธุรกิจทางวัฒนธรรม ทำให้ดนตรีในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ยังคงดำรงอยู่ได้ในมิติเวลาที่เปลี่ยนแปลงไปสู่อนาคต

ในมุมมองของนักวิชาการได้กล่าวถึง “ดนตรีอาเซียน” ไว้ว่า ประชาคมอาเซียน คือ บริบทภูมิภาควิวัตน์ (Regionalization) ที่แฝงตัวอยู่กับโลกาภิวัตน์ (Globalization) ประกอบด้วย ชาติและกลุ่มของชาติในพื้นที่เอเชียอาคเนย์ ซึ่งเป็นภูมิภาคหนึ่งของโลก ภูมิภาคดังกล่าวได้ถูกนโยบายของ 10 ประเทศในกลุ่มอาเซียนปรับแต่งความหมายให้กลายเป็น “ประชาคมอาเซียน” ที่ง่ายต่อการประสานเชื่อมโยงระหว่างกันในด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และวัฒนธรรม ซึ่งดนตรีก็ผนึกตัวอยู่ในบริบทนี้เช่นกัน แต่อย่างไรก็ตามสามารถจำแนกอธิบายดนตรีอาเซียนในมิติวัฒนธรรมเป็น 3 ระดับ คือ ระดับพื้นบ้านและท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับประชาคมอาเซียน

ดนตรีเอเชียอาคเนย์หรืออาเซียน ดนตรีในบริบทวัฒนธรรมข้ามพรมแดน เป็นที่ประจักษ์ชัดได้ว่า กลุ่มอาเซียนทุกประเทศต่างก็ตกอยู่ในกระแสอาเซียน ทั้งนี้ในส่วนของดนตรีพื้นบ้านถ้ามองในฐานะดนตรีอาเซียนหรือเชื่อมต่อกับอาเซียนให้ได้อย่างใดอย่างหนึ่ง นั่นก็คือ การเชื่อมต่อพรมแดนระหว่างกัน หรืออาจกล่าวได้ว่า บริบทของประชาคมอาเซียนทำให้ผู้ที่สังกัดแต่ละรัฐชาติข้ามแดนไปมาหาสู่กันอย่างง่ายดาย ดนตรีพื้นบ้านจึงตกอยู่ในบริบทวัฒนธรรมข้ามพรมแดนเช่นกัน วัฒนธรรมดนตรีในบริบทประชาคมอาเซียน จึงดำรงอยู่ในลักษณะของการผสมผสานกันระหว่างท้องถิ่น รัฐ ภูมิภาค และโลกาภิวัตน์ การขยับเขยื้อน เคลื่อนย้ายพรมแดนของผู้คนและดนตรีในอาเซียนส่งผลต่อการผสมผสานทางวัฒนธรรม ดนตรีที่มีติดตัวมากับผู้คนที่พลอยข้ามแดนมาพร้อมกับผู้คน เราจึงสามารถมองอัตลักษณ์ของผู้คนผ่านดนตรีที่เกิดจากการบรรเลงและบริโภค ทั้งความเหมือนและความแตกต่าง ดนตรีและบทเพลงสามารถบอกอะไรเกี่ยวกับผู้คน ความคิด ความแปลกแยก และความเป็นปัจเจกในบริบทของภูมิภาคิกิวัตน์และโลกาภิวัตน์ หรืออาจจะเป็นประเด็นในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วได้อีกด้วย

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรือเอเชียอาคเนย์ (Southeast Asia) เป็นดินแดนแหล่งอารยธรรมอันเก่าแก่ ประกอบด้วยประเทศและกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความหลากหลายในทางวัฒนธรรม ภาษา ความเชื่อ วิถีชีวิต และมีพัฒนาการทางสังคมมาเป็นระยะเวลายาวนานตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน มีสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมและอุดมสมบูรณ์ เอื้ออำนวยต่อการดำเนินชีวิตของผู้คนในท้องถิ่นในแนวทางต่างกัน ภูมิภาคที่ตั้งของเอเชียอาคเนย์แบ่งออกเป็น 2 ภาคส่วนใหญ่ ๆ ดังนี้

1. “ภาคพื้นทวีป” ประกอบด้วย ประเทศไทย พม่า ลาว กัมพูชา เวียดนาม วัฒนธรรมดนตรีกลุ่มประเทศภาคพื้นทวีป มีลักษณะทางวัฒนธรรมร่วมที่คล้ายคลึงกันเป็นอย่างยิ่ง ทั้งดนตรีที่เป็นแบบแผนหรือดนตรีประจำชาติ และดนตรีพื้นบ้านทั่วไป

1.1 วัฒนธรรมดนตรีพม่ามีความหลากหลายตามกลุ่มชนที่เกิดจากการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมจากอินเดีย จีน และประเทศใกล้เคียง จนเกิดการพัฒนารูปแบบของตนเอง เครื่องดนตรีที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ บทบาทหน้าที่ของวงดนตรี ใช้บรรเลงประกอบพิธีกรรมหรือบรรเลงกลางแจ้ง โดยจะมีกลองตีประกอบแทบทั้งสิ้น กลองแต่ละชนิดก็จะมีรูปแบบจังหวะและหน้าที่ที่แตกต่างกันไป อาจจะมีเพียงลำพังหรือตีประกอบเครื่องดนตรีชนิดอื่น ๆ วงดนตรีพื้นบ้านของพม่าส่วนใหญ่จะเป็นเครื่องเคาะที่ใช้ประกอบการแสดง งานเทศกาลเกี่ยวกับการเกษตร การเฉลิมฉลอง ซึ่งเป็นที่รู้จักและใช้กัน โดยทั่วไปในพม่า แต่ไม่มีการแบ่งแยกชนชั้น เพราะต่างก็ใช้ดนตรีร่วมกัน แต่ไม่เป็นที่นิยมเหมือนกับวงซายวาย (Hsaing-Waing) เครื่องดนตรีที่มีบทบาทสำคัญและโดดเด่นที่สุดก็คือ “ซอังก็อก (Saung-Gauk)”

1.2 วัฒนธรรมทางดนตรีของลาวมีความคล้ายคลึงกับวัฒนธรรมทางดนตรีของภาคอีสาน (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) ของไทยมาก โดยมี “แคน” ที่ถือว่าเป็นเครื่องดนตรีประจำชาติ และวงดนตรีของลาวก็คือ “วงหมอลำและหมอลำแคน” ที่มีท่วงทำนองการขับลำแตกต่างกันไปตามกลุ่มชน รวมถึงการแสดงที่เรียกว่า “รำวงบัคสลับ (Paslop Dance)” เป็นการเต้นออกท่าทางตามจังหวะเพลงอย่างพร้อมเพรียงและเป็นระเบียบ ถือได้ว่าเป็นเอกลักษณ์ของประชาชนคนลาว เพื่อความสนุกสนานร่วมกันในงานรื่นเริง งานมงคล หรืองานเทศกาลต่าง ๆ

1.3 วัฒนธรรมดนตรีกัมพูชามีความหลากหลายจากการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมของประเทศใกล้เคียงและเกิดการพัฒนาเป็นของตนเอง จึงมีลักษณะคล้ายคลึงกับประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ส่วนดนตรีประกอบการแสดงแบ่งตามลักษณะการใช้งานและการได้รับความนิยมในสมัยปัจจุบัน เช่น ดนตรีประกอบการแสดง “ระบำอัสรา (Apsara)” “นางงแซบ (Nang Sbek)” และการแสดงที่ได้รับอิทธิพลจากประเทศใกล้เคียง เช่น การละเล่นอาัย (Ayaye) การเล่นเกมองยาว (Chayam) การร้องเจริยง (Jarieng) และที่สำคัญดนตรีพื้นบ้านก็เป็นสิ่งที่อยู่คู่กับชาวบ้านตามชนบท

1.4 วัฒนธรรมดนตรีเวียดนาม ปรากฏอย่างเด่นชัดที่สุดคือ “วัฒนธรรมดองซอน (Dong-Son)” อยู่ทางตอนเหนือของเวียดนาม ที่มีความเจริญรุ่งเรืองเป็นปึกแผ่นและมีอิทธิพลมาก สิ่งเป็นที่รู้จักกันดีก็คือ “ม โหระทิก” กลองสัมฤทธิ์ที่มีอิทธิพลกระจายไปทั่วภาคพื้นเอเชียอาคเนย์ มีความเชื่อมโยงกับจีน อินเดีย เขมร และชาว ศิลปวัฒนธรรมของประเทศดังกล่าวมีอิทธิพลต่อเวียดนามหลาย ๆ ด้าน ทั้งวัฒนธรรมความเป็นอยู่ การปกครอง เครื่องดนตรี วงดนตรี นาฏศิลป์ และภาษา ทำให้เวียดนามได้รับเอาศิลปวัฒนธรรมของต่างชาติมาเป็นของตนเอง แล้วนำมาประยุกต์ดัดแปลงสร้างเป็นเอกลักษณ์ของตนเองขึ้น ดนตรีเวียดนามที่มีลักษณะเด่นเป็นของตนเอง เช่น Dan Doc Huyen (Dan Bau) และ Dan Day (Sinh Tien) มีการพัฒนาบันไดเสียง มาตราเสียง เทคนิคต่าง ๆ ด้านการขับร้องและการบรรเลงจากวัฒนธรรมต่างชาติให้กลายเป็นสุนทรียรสแบบชนชาวเวียดนาม นอกจากนี้ยังมีดนตรีพิธีกรรมที่เรียกว่า “Nhac Le (นัคเล่)” เป็นดนตรีพิธีกรรมทางพุทธศาสนาที่ถือเป็นสื่อระหว่างคนเป็นกับผู้ล่วงลับ เพื่อการอุทิศส่วนกุศล พบทางตอนใต้ของเวียดนาม

2. “ภาคพื้นคาบสมุทรและหมู่เกาะ” ประกอบด้วย อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ บรูไน ฟิลิปปินส์ วัฒนธรรมดนตรีกลุ่มประเทศหมู่เกาะ เป็นวัฒนธรรมที่ปรากฏให้เห็นถึงการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมและการกลืนกลายทางวัฒนธรรมอย่างเด่นชัด ที่สำคัญก็คือ การใช้เครื่องดนตรีประเภทฆ้องโลหะทองเหลือง ซึ่งปรากฏอยู่ทั่วไปในดินแดนของกลุ่มประเทศหมู่เกาะนี้

2.1 วัฒนธรรมดนตรีอินโดนีเซียมีการผสมผสานกลมกลืนระหว่างวัฒนธรรมประจำถิ่นและต่างชาติ โดยมีจุดศูนย์กลางอยู่ที่ชาวซึ่งมีความสำคัญทางโบราณวัตถุ ศิลปะ และดนตรี การศึกษาดนตรีของอินโดนีเซียจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาดนตรีบนเกาะชาวซึ่งเป็นต้นกำเนิดของดนตรีกามาแลัน รวมถึงการประสมวงดนตรีที่แตกต่างกันไป แม้ในหมู่เกาะเดียวกันแบบ

แผนทางดนตรีทางตะวันตก (ชองแคบซุนดา) กับทางตะวันออก (แถบสุราบายา) แตกต่างกันไป ในภูมิภาคอื่นเช่นในเกาะสุมาตรา บาห์ลี ฯลฯ ก็มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน

2.1.1 ระบบเสียงดนตรีกามาแลน (Gamelan) อินโดนีเซีย มีลักษณะที่แตกต่างจากระบบเสียงดนตรีของตะวันตก เช่นเดียวกับลักษณะทางดนตรีของกลุ่มประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ ระบบสเลนโดร (Slendro) เป็นระบบ 5 เสียง เสียงที่เกิดขึ้นจะให้ความรู้สึกมีชีวิตชีวา ใช้บรรเลงประกอบการแสดงหนังตะลุงหรือหุ่นกระบอกในเรื่องรามายณะและมหากาพย์เป็นส่วนใหญ่ ระบบเปลล็อก (Pelog) เป็นระบบ 7 เสียง เสียงที่เกิดขึ้นจะมีลักษณะคล้ายกับระบบเสียงไมเนอร์ (Minor) ของดนตรีตะวันตก ให้อารมณ์ที่แสดงถึงความสง่างาม ยิ่งใหญ่ และมีอำนาจ

2.1.2 ดนตรีกามาแลน (Gamelan Music) ประกอบด้วยเครื่องดนตรี 2 กลุ่มคือ กลุ่มเครื่องหนัก จะมีเสียงค่อนข้างทุ้มและดิ่ง ได้แก่ กี้มปูล ก็องอาเก็ง เคนอง เคตุ๊ก เคมายัง โบนัง ซารอน และกลองอีกหลายขนาด นำไปใช้ในการประโคมในพิธีมงคลต่าง ๆ การร่ายรำชั้นสูงและการแสดงหนังเงา ส่วนกลุ่มเครื่องเบา จะมีเสียงที่ค่อนข้างเบา นุ่มนวล ได้แก่ กัมบัง ชูลิง รีบบัง ซิเตอร์ เซลมปัง สเลนทุม และเก็นเดอ นำไปใช้ประกอบการขับร้องเดี่ยว การเล่นเพลงที่แสดงทักษะชั้นสูงและการแสดงหนังเงาในฉากที่เน้นความสงบสุขุม หรือการบรรยายที่ต้องใช้สมาธิในการฟัง

นอกจากนี้ ยังมีวงดนตรีกามาแลนแบบชาวบ้านที่ไม่ได้มีเครื่องดนตรีสัมฤทธิ์เป็นหลักแบบราชสำนัก แต่จะใช้วัสดุพื้นบ้านก็คือ ไม้ไผ่ (Bamboo) ที่ชาวบ้านนำมาใช้ประกอบเป็นเครื่องดนตรี จนกลายเป็นวัฒนธรรมที่เรียกว่า “Bamboo Culture”

2.2 วัฒนธรรมดนตรีมาเลเซียนีมีการผสมผสานระหว่างเอเชียอาคเนย์กับเอเชียตะวันตก และที่ชัดเจนมากที่สุดก็คือ ดนตรีอาหรับกับดนตรีจากแถบหมู่เกาะและแผ่นดินใหญ่ของมาเลเซีย รวมถึงดนตรีจากอินเดียด้วย อิทธิพลดนตรีมาเลเซียได้รับการผสมผสานจนเกิดรูปแบบใหม่ ๆ ทางดนตรีในด้านจังหวะทำนอง สำหรับแนวทำนองหลัก (Themes) ของเพลงร้องและเนื้อเพลงที่เป็นแบบเฉพาะของดนตรีศาสนาทางตะวันออก เรียกว่า Zikir (ซิกิร) ซึ่งยังคงเล่นในงานแต่งงานและพิธีทางศาสนา ส่วนดนตรีประจำชาติมีรูปแบบต่าง ๆ ใช้สำหรับงานรื่นเริง มีลักษณะง่าย ๆ และมีลีลาที่เป็นรูปแบบการเต้นรำที่แพร่หลายในการละเล่นพื้นบ้านและพิธีกรรมต่าง ๆ

ปัจจุบันมาเลเซียมีดนตรีประกอบการร่ายรำ การแสดง และการละเล่น ได้แก่ “Nobat (โนบัต)” เป็นวงดนตรีในราชสำนักบรรเลงเพลงสวดทางศาสนาเป็นหลัก “Wayang Kulit (วายังกูลิต : หนังตะลุง)” เป็นการแสดงที่ได้รับความนิยมมากของชาวมาเลย์ตะวันออกเหนือ “Mahyong (มะโยง)” เป็นการแสดงอย่างหนึ่งประกอบการร่ายรำ การขับร้อง และการละคร ทำรำมีความเกี่ยวพันกับการทำนาซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากอาหรับและโปรตุเกส และ “Rong-ngaeng (รองเง็ง)” เป็นการร่ายรำประกอบการขับร้องประเภทหนึ่งที่ได้รับคามนิยมของชาวมาเลย์ตะวันตก จังหวะและการเคลื่อนไหวร่างกายโดยใช้ส่วนล่างถึงเท้ามากกว่ามือ แสดงให้เห็นอิทธิพลการเต้นพื้นเมือง

ชาวโปรตุเกส ส่วนดนตรีกามาตัน (Gameran) เป็นวงดนตรีแบบดั้งเดิมของมาเลเซียที่มีรากฐานเดียวกันกับ “กามาตัน” ของอินโดนีเซีย บรรเลงประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและสังคม

2.3 วัฒนธรรมดนตรีสิงคโปร์ มีที่มาจากจีน ได้หันทั้งเครื่องดนตรีและลักษณะทางดนตรี รวมถึงอิทธิพลทางวัฒนธรรมดนตรีจากกลุ่มประเทศใกล้เคียง อาทิ วีนา (Veena) ของอินเดีย หรือกู่เจิง (Guzheng) ของจีนแผ่นดินใหญ่ ดนตรีและการแสดงของสิงคโปร์ที่สำคัญ ๆ ได้แก่ เซดสิงโต (Lion Dance) จีวหุ่่นกระบอก และบังสาวัน (Bangsawan)

นอกจากนี้ ยังมีการแสดงดนตรีดั้งเดิมก็คือ “นานหยิน (Nanhyin)” ซึ่งเป็นดนตรีเก่าแก่ของชาวจีนฮกเกี้ยน ที่มาตั้งรกรากอยู่ในสิงคโปร์ ประกอบด้วยเครื่องดนตรีพื้นบ้าน ได้แก่ ซันเซียน (Sanhsian) พิ๊ปา (Pipa) ดีซุ (Dizi) และเอ๋อหู (Erhu) ปัจจุบันดนตรีนานหยินได้รับการยกย่องจากองค์การยูเนสโก (UNESCO) ให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมในฐานะรูปแบบดนตรีที่เก่าแก่ที่สุดจากทางตอนใต้ในมณฑลฟูเจี้ยนของจีนที่ยังคงดำรงอยู่ และได้รับการอนุรักษ์จากชาวสิงคโปร์

2.4 วัฒนธรรมดนตรีบรูไนมีรากฐานมาจากวัฒนธรรมลายูและอิทธิพลจากจีนและอินเดีย ทำให้เครื่องดนตรีและการแสดงมีความคล้ายคลึงกับอินโดนีเซียและมาเลเซีย โดยเฉพาะ กูลินตังัน (Gulintangan) ถือเป็นดนตรีที่มีลักษณะร่วมกันอย่างเด่นชัดของประเทศในภาคพื้นคาบสมุทรเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งอาจจะมีความนิยมในจังหวัดที่แตกต่างกันแต่ในขณะเดียวกันก็แสดงให้เห็นถึงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่มีร่วมกันอย่างชัดเจน

ดนตรีและการแสดง วงดนตรีที่ยังบรรเลงและพบเห็นในปัจจุบันคือ “กูลินตังัน (Gulintangan)” เป็นวงดนตรีที่ใช้บรรเลงในงานเทศกาลต่าง ๆ เช่น พิธีทางศาสนา งานแต่งงาน รวมทั้งการบรรเลงต้อนรับคนสำคัญ นอกจากนี้ ยังมีการนำเอาเครื่องดนตรีที่ได้รับอิทธิพลจากเพื่อนบ้านและตะวันตกมาบรรเลงประสมในวงกูลินตังัน ได้แก่ กีตาร์ (Guitar) ไวโอลิน (Violin) Dizi (ดีซุ) และแอกคอร์ดียน (Accordion)

2.5 วัฒนธรรมดนตรีฟิลิปปินส์ ฟิลิปปินส์เป็นชาติเดียวในเอเชียอาคเนย์ที่ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ เป็นหนึ่งในชาติที่ได้รับอิทธิพลจากตะวันตกมากที่สุด และเป็นการผสมผสานกันระหว่างตะวันตกกับตะวันออก เรื่องของดนตรีฟิลิปปินส์ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมได้หันที่อยู่ทางตอนเหนือและตอนใต้ และวัฒนธรรมจากอเมริกาและสเปน ตลอดจนอิทธิพลทางดนตรีที่ได้รับมาจากภายนอก ฟิลิปปินส์มีวงดนตรีที่เป็นวัฒนธรรมดั้งเดิมผสมผสานระหว่างตะวันตกกับตะวันออก รวมถึงวัฒนธรรมจีนได้หัน สเปนและอเมริกา ดังนี้

2.5.1 วงกูลินตัง (Kulintang) ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมจีนได้หัน อยู่ในแถบเมืองมากินดานา (Maguindanao) มีเอกลักษณ์โดดเด่นอยู่ที่รูปแบบของวงที่เป็นแบบฉบับเฉพาะเครื่องดนตรีประกอบด้วย Kulintang (กูลินตัง) Agong (อะกอง) Gandingan (กันดิงัน) Babandil (บาบันดิล) และ Dabakan (ดาบากัน)

2.5.2 วงรอนคัลล่า (Rondalla) เป็นวงดนตรีที่มีอิทธิพลจากวัฒนธรรมสเปน คำว่า “Rondalla (รอนคัลล่า)” หมายถึง เครื่องดนตรีกลุ่มเครื่องสายประเภทดีด โดยใช้ที่ดีดเรียกว่า “Plectrum หรือ Pick” เครื่องดนตรีประกอบด้วย Banduria (บันคูเรีย) Laud (ลูต) Octavina (ออกคาวิน่า) Ukulele (อูกูเลเล่) Guitarron (กีตาร์รอน) และ Bass (เบส)

จากการศึกษาเรื่องราววัฒนธรรมทางดนตรีเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรือเอเชียอาคเนย์ (Southeast Asia) ผู้เขียนขอสรุปความเหมือนกันของดนตรี ความเชื่อ ความศรัทธา และนักดนตรีในเอเชียอาคเนย์ สะท้อนให้เห็นถึงเอกลักษณ์และความเป็นอยู่ในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ดังนี้

1. เจ้านายชนชั้นผู้ปกครองให้การอุปถัมภ์นักดนตรี และการสร้างสรรค์ดนตรี ปัจจุบันดนตรีเข้าไปอยู่ในความดูแลส่งเสริมจากสถานศึกษา โดยถือเรื่องดนตรีเป็นของชั้นสูง นักดนตรีเป็นชนชั้นพิเศษ บทเพลงและเครื่องดนตรีเป็นเครื่องแสดงถึงฐานะทางสังคม

2. ดนตรีเป็นเครื่องประกอบการแสดง พิธีกรรม ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย การบวงสรวงเครื่องดนตรี (ถือครูในเครื่องดนตรี) ใช้เสียงดนตรีเป็นเครื่องสื่อสารกับวิญญาณ และใช้เสียงดนตรีเพื่อประกอบการรักษาโรค ผู้ชายมีบทบาทในการบรรเลงมากกว่าผู้หญิง แต่ปัจจุบันได้เปิดโอกาสมากขึ้น ทำให้ดนตรีมีส่วนช่วยสร้างความสัมพันธ์และลดระดับความต่างชนชั้นในสังคม

3. อิทธิพลความเชื่อเรื่องลัทธิ “ภูเขา” และ “นาค” เครื่องดนตรีจึงเป็นของเทพเจ้า ที่สร้างความยิ่งใหญ่ในเรื่องของกลองหรือฆ้องโลหะอย่างมโหระทึก ในภาคพื้นเอเชียอาคเนย์มีรากฐานของระบบเสียงจากคัมภีร์ “วชิรสารัตถสังคหะ” (ถึงแม้จะมีความถี่ไม่เท่ากัน) อันเป็นเสียงของสัตว์ทั้ง 7 ได้แก่เสียง Sa - Ri - Ga - Ma - Pa - Dha - Ni

4. ใช้การประสานเสียงแบบทางไครทางมัน แต่มีหัวใจ (จังหวะ) คงเดียวกัน

5. ในวงดนตรีมีเครื่องดนตรีประเภทดีเป็นส่วนมาก แต่ก็ขาดเครื่องเป่าไม่ได้เช่นเดียวกัน มีเครื่องดนตรีประเภทดี กลอง และฆ้อง เป็นหลักเหมือนกันในทุกประเทศ วงดนตรีพื้นบ้านนิยมบรรเลงด้วยเครื่องดนตรีจำนวนน้อยชิ้น

6. เครื่องดนตรีส่วนหนึ่งได้รับอิทธิพลจากประเทศใกล้เคียงและชาติตะวันตก ด้วยการปลูกฝังว่าเป็นของยากของสูง จึงทำให้เครื่องดนตรีบางชนิดขาดความนิยม